

Kmetija Vrhivšek v vasi Lindek nad Frankolovim

Konoplja, nezahtevna in vsestransko uporabna rastlina

Ljudje so še vedno nekoliko nezaupljivi, ko vidi polje, posejano s konopljo. Je to res tista vsestransko uporabna, industrijska konoplja ali nemara tista druga, indijska, ki nas omami, se sprašuje. Nekateri se o tem želijo prepričati kar sami in takole proti večeru se tudi na kmetijo Vrhivšek v vasi Lindek nad Frankolovim pripelje kakšen avto, ugasne luči in po hitrem »odvzemu vzorca«
še hitreje odpelje.

Ob takih pripetljajih z nočnimi obiskovalci se naša sogovornika mag. Alenka Zapušek in Rudi Ramšak le nasmehne-

ta in iskreno povesta, da so ju imeli ljudje pred leti za posebna. Njihovo pozornost sta vzbudila, ko sta pred šestimi leti na skromnih desetih arih posejala industrijsko konopljo. Zanimalo ju je, kako dobro bo uspevala pri njih na nadmorski višini 700 metrov. Izkazalo se je, da so ji rastni in vremenski pogoji v Lindeku všeč, zato sta površine z leti povečevala. Letos sta konoplji odmerila en hektar.

Za pridelovanje industrijske konoplje se je prva navdušila Alenka, ko je v eni od ženskih revij prebrala članek o tej rastlini. Všeč ji je bilo, da je to ne-

zahtevna rastlina za pridelavo, saj ne potrebuje nobenih fitofarmaceutskih sredstev, hkrati očisti zemljo težkih kovin in raste hitreje kot pleveli, zato je ni treba okopavati. Še bolj pa so Alenko pritegnile njene lastnosti, saj pomaga lajšati številne zdravstvene težave in bolezenske znake.

Alenki, po izobrazbi magistro komije, so zanimanje za hrano vzbudile alergije, ki so pestile mlajšo hčerko. Spoznala je, da je pot do zdravja in boljšega počutja v hrani, pridelani in predelani kakovostno.

»Kadar kupujemo hrano, za katero ne vemo, kje in kako je bila pridelana ter predelana, se moramo zavedati, da kupimo tudi tisto, česar ne želimo – aditive in druge primesi, ki našemu zdravju in dobremu počutju škodujejo. Tega se zaveda vse več ljudi, zato spet kupujejo na tržnicah in na kmetijah ter iščejo naravne pripravke za ohranjanje in vračanje zdravja,«
nam pove Alenka. »Konoplja je ena redkih rastlin, ki je vsestransko uporabna tako v prehrani kot pri izdelavi tehničnih izdelkov. Iz njene semena stiskamo olje, iz ostanke pa stiskanju pa meljemo moko, liste posušimo za čaj ali jih destiliramo, steblo konoplje pa je uporabno kot slama, v gradbeništvu in različnih industrijskih dejavnostih,«
naštevna naša sogovornica, ki čuti, da je njeno poslanstvo tudi ozaveščanje ljudi o vsem, kar se je v teh letih o konoplji naučila. Pa ne le o konoplji, tudi v svet zelišč jo je potegnilo, saj se obe področji zelo dobro dopolnjujeta.

Pridelava in predelava industrijske konoplje je le dopolnilna dejavnost na kmetiji, na kateri sejejo tudi piro in stari žiti emmer in enozrnico, Alenka pa ima tudi svoj zeliščni vrt.

Od semena do kozmetičnega pripravka

Čeprav bo konoplja dozorela šele čez slaba dva meseca, je že skoraj prerasla oba kmetovalca. »Nekatere vrste zrastejo več kot tri metre v višino, midva pa izbirava nižje sorte, ki zrastejo do dveh metrov v višino. Sorte se razlikujejo predvsem v količini semen, vlaknatosti, vsebnosti olja in kannabinoidov. Za en liter olja potrebujemo od 5 do 7 kg semen, na enem hektarju pa v povprečju pridelamo med 800 in

Še malo pa bo industrijska konoplja prerasla Alenko in Rudija

900 kg semen,«
nam pove glavni kmetovalec Rudi. Letošnje vreme konoplji ustreza, saj ne mara veliko dežja, zato si obetata dobro letino. Septembra, ko bo dan vse krajši, bo konoplja pospešila zorenje in bo po 130 dneh primerna za žetev. Še prej pa bodo ročno porazili vršičke konoplje, te sušijo za čaj, da se bo konoplja razraščala le še v širino in ne več v višino.

Pridelava in predelava industrijske konoplje je le dopolnilna dejavnost na kmetiji, na kateri sejejo tudi piro in stari žiti emmer in enozrnico, Alenka pa ima tudi svoj zeliščni vrt.

»Na naši kmetiji ponujamo izdelke iz industrijske konoplje: čaj, moko, olje in konopljin hidrolat, polnozrnate moke in žita v zrnju ter zelišča, predelana v zeliščni soli, maceratih, milih, sirupih in drugih shranjivih,«
izvemo. Izdelke tržijo pod blagovno znamko Kmetija Vrhivšek, ki ima tudi prepoznaven logotip: štiri brazde, vsaka v svoji barvi, ki ponazarjajo rastline, ki jih gojijo na kmetiji: zelena brazda predstavlja industrijsko konopljo, oker žita, oranžna ognjič in modro-vijolična sivko.

V prihodnje, pravita naša sogovornika, površin s konopljo

ne bosta povečevala, več pa bo Alenkinih predavanj in praktičnih delavnic o uporabi konoplje. Na njih lahko izveste, kako uporabljati konopljno olje, hidrolat in eterično olje, pa konopljno moko in čaj ter vse o destilaciji zelišč. »Ljudje so vedno bolj ozaveščeni in jim ni več vseeno, kaj pojejo in s čim negujejo kožo. In ko enkrat odkrijejo vse konopljne učinkovine, z njo začnejo in končajo dan: zjutraj z eno žličko konopljinega olja na tešče in zvečer z domačo konopljno kremo za obraz,«
navdušeno konča naš pogovor Alenka.

Barbara Remec

O uporabi industrijske konoplje v kulinariki in pri izdelavi kozmetičnih pripravkov se lahko podučite na delavnicah na kmetiji Vrhivšek

V državah Evropske unije je z industrijsko konopljo posejanih okoli 25.000 hektarjev, v Sloveniji pa dobrih 400 hektarjev. Največ konoplje pridelajo v Pomurju, Savinjski dolini in na Gorenjskem. Po Pravilniku o pogojih za pridobitev dovoljenja za gojenje konoplje in maka, lahko industrijsko konopljo goji vsak, ki ima v lasti ali zakupu najmanj 10 arov njiv. Vlogo za pridelavo konoplje je treba vložiti vsako leto do 10. maja na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki odobri setev. Na evropski sortni listi je okoli 50 različnih sort industrijske konoplje, v Sloveniji pa se prodaja od 10 do 12 sort semen industrijske konoplje, ki ne sme vsebovati več kot 0,2 odstotka THC-ja.

Doma pridelano industrijsko konopljo, žita in zelišča predelajo v različne izdelke: olje, moko, čaj, hidrolate,...